

len szerencse várakozik valahol.

Sok ilyen kódrab teljesen értéktelen, de valószínű, hogy egyszer bevisznek valamelyik keskedelmi állomásra egy drága fémet tartalmazó követ. Az, aki azt megtalálja, szerencsés lesz az eszkimók között. Igen nagy jutalmat fog kapni a Tárasságtól, ő lesz a leggazdagabb "innuit" a világon. Olyan csodálatos dolog lesznek, amelyekről még álmodni sem lehet.

Ez az ígért valahol, a könyv legvégén található. A fehér ember, telve igazságérzettel, jószággal és mindenekelőtt gondossággal, kenetesen szól barnabőrű testvérehez, az eszkimóhoz: — erőd és keresd nekem aranyat!

A gondosság a fehér ember árnyéka és bármit tesz is, ez az árnyék jár tette mögött. Ha az eszkimó fajta éni akar, ezt kell megtanulnia a fehér embertől, ő is csak folytonos gondossággal járhat tovább ezerszázados ösvényén. Ez a fehér ember bölcsessége, amelyet most elad az eszkimónak, olcsón, mindössze két hermelnprémért. Mielőtt irodalma lett volna, az eszkimó piszkos volt és műveletlen, de nem ismerte a gondosságot és a gondot, mindig jókedvű volt és életvidám. A prémekeket gondos kezelését és a közhíggést még csak nemrég tanulta meg tőlünk, fehér emberektől.

L. A.

Meddig tartanak a föld természeti kincsei?

TAKARÉKOSKODNI KELL A FÖLD BELSEJÉNEK KIAKNÁZÁSÁVAL — A TECHNIKAI ÉS KÖZLEKEDÉSI FEJLŐDÉS SZEREPE — AZ ARÁNY FOGY EL LEGHAMARABB

Manapság meglehetősen gyakran olvashatjuk, hogy a föld kincsei közül ez vagy az: szén, vas, petroléum stb. ennyi és ennyi száz vagy ezer esztendő múlva kimerül és nem áll a technikai haladás rendelkezésére. Mindenestre komoly kérdés az, hogy egy-egy kőszénbánya termését, mely a számítások szerint néhány száz esztendő múlva kimerül, mivel fogják pótolni, de a technikai fejlődés egyelőre még pótolni tudja az ilyen hiányokat. Hiszen elsősorban a nyersanyagok tekintetében a közlekedési eszközök bámulatos fejlődése révén ma a világ egyetlen gazdasági terület és ha valamelyik vidéken kimerülnek a természeti kincsek, egyszerűen más helyről pótolják azokat.

Az sem szabad elfelednünk, hogy a föld természeti kincsei kiaknázásának a módszerei is egyre inkább tökéletesednek. A régi primitív módszereket, melyek alapján rablógazdálkodást jelentettek, mert a lehető legkönnyebben igyekeztek a föld mélyéből felhozni az éppen kívánt anyagot és nem törődtek azzal, hogy ugyanakkor más, szintén értékes ásványi termékek kihalásának maradványait, egyre tökéletesebbek tételekkel fel. Együttal tökéletesedtek a nyersanyagok nemesítésének módszerei is úgy, hogy ezen a révén az anyagvesztés jelentősen kisebb, mint régebben volt.

A "FEKETE ÉS FOLYÉKONY GYÉMÁNT"

Az is tekintetbe kell venni, hogy vannak olyan nyersanyagok, melyeknek kiaknázására az emberiség aránylag csak rövid idő óta törekedik és melyek régebben használt nyersanyagokat pótolnak. Így például a cinket csak 150, a petroléumot 70, alumíniumot és nikkel 50 év óta használjuk, a kromot pedig, amelynek olyan nagy fontossága van a fémek megmunkálásánál, csak negyed százada. Ugyanakkor azonban egyre természeti kincsek felhasználása az utóbbi néhány évtized alatt jelentősen megnövekedett. Így például a törőszénből mintegy nyolcszor annyit használnak fel, mint fél századdal ezelőtt. Már pedig földünk ezeket a kincseit nem nyújtja olyan szaporán, mint a mezőgazdaságokat és pl. a kiaknázott szénbányát nem lehet újól ültetni, mint a levágott erdőt.

Mind ezek a megmondások érthetővé teszik egyes szaktudósoknak azt az évről-évre visszatérő intelmét: "Takarékoskodjunk a természeti kincsekkel!" Mindenestre ennek az intelmeknek megvan a maga jogosultsága, de legalább is a jelen generáció szempontjából közvetlen veszedelméről nem lehet beszélni. Ott van mind-

járt a földnek a modern technika szempontjából talán legfontosabb két terméke: a "fekete gyémánt" és a "folyékony gyémánt", azaz a kőszén és a kőolaj, amely közvetlen előfordulásán kívül a szénből is nyerhető. Bár mindkettőből óriási mennyiségeket használnak fel, a föld mélyében még annyit rejt belőlük, hogy kimerülésükre egyhamar nem kerül a sor.

Nincs közvetlen veszedelem a különféle érceknél sem. A föld egy köbméterétől körülbelül hárommillió tonna súlyt jelent és ebben nagy átlagban a következő mennyiségű ércek találhatók: 150 millió tonna vas, 2 millió tonna mangán, 0,3 millió tonna krom, 150,000 tonna nikkel 15.000 tonna cín és kobalt és még nagy mennyiségben egyéb ércek. Persze mindezek nem kompakt tömegekben fordulnak leggyakrabban elő és így kiaknázásuk költsége a mai módszerek mellett még aránytalanul drága lenne. Ez azonban alapjában véve technikai kérdés és ki tudja, nem akad-e már a legközelebbi időkben olyan technikai bányász, aki a talaj kincseinek egészen új és sokkal gazdaságosabb módját fedez fel.

A mai viszonyok között a kiaknázásnál óriási szerepet játszik a közlekedési eszközök fejlődése is. Hiába vannak például Grönlandnak jelentős széntelepei és Mossul vidékének bő petroléumkútjai, ezeket ma még alig érdemes kiaknázni, mert a szállítási költségek messze túlhaladják a termékek forgalmi árát. A föld lakatlan vagy gyérren lakott vagy alacsony népességű területeken előforduló természeti kincsek általában alig jöhetnek egyelőre számításba, de természetesen a jövő szempontjából mint tartalékok nagyon fontosak.

MILYEN SORRENDEN FOGYNAK EL A NYERSANYAGOK?

A lakott területeken a tömegekben előforduló természeti kincsek kiaknázása szinte változatlan a következő sorrendben ment végbe. Először mindenütt eltűnik az arany és az ezüst. Azután következnek a réz, cín és ólom. Végül már — mint Európában — ilyen a helyzet — csak a vas és a szén marad meg.

Ami a kőolajat illeti, abból jelenteknek a felbecsülése nem egészen pontos és nem is lehet. Hiszen a nem lakott területeken csak nagyon általános becsléseket lehet végezni. Így például a kőszénmennyiséget nagyban 5000 milliárd tonnára becsülik. Ez igen óriási mennyiségnek látszik, de nem szabad elfeledni, hogy az évi felhasználás ma kb. 1 és félmilliárd tonna, amely azonban állandóan emelkedik. A statisztikusok

Winnipeg városának legnagyobb parkjában a közelmúltban több mint tízezer ember csodálta Carrie Mahalek szopránhangját, kinek énekművészete már számtalan hangverseny keretében szerzett dicsőséget a magyar népdaloknak. (A "Winnipeg Tribune" felvétele)

szert a meglevő készletek még kétezer esztendőre elégségesek. Európa ma évi 775 millió tonnát produkál és ezzel a harmadik helyen áll, de viszont évi 620 milliót használ fel, úgy, hogy körülbelül 1000 esztendő múlva saját készletei már kimerülnek. Viszont vannak olyan európai bányák is, melyekben száz esztendő múlva már nem lesz szén.

Ami a kőolajt illeti, abból jelenleg évi 160 millió tonnát használnak fel. A föld egész tartalmát ezzel szemben mintegy 10 milliárd tonnára becsülik, aminek a fele Amerikára, annak sokkal többszöröse a vasérc, amelyből évi 100—120 milliárd tonnát használnak fel. Nem szabad azonban elfe-

ledni, hogy a felhasznált vasércet újból beolvashatók legnagyobb részükben, úgyhogy élet tartalmukat 80—400 esztendőre becsülik. Másrésztől pedig ezekből az ércekkel megéri a fel nem tárt területeknek különösen az északi vidékeken.

A legveszedelmebben fogy az arany. Civilizált vidékeken már alig fordul elő és a híres alaszka aranyvölgy is már kihalásra van ítélt. Sőt a délafrikai lelőhelyeket is már annyira kibányászták, hogy mintegy 30 esztendő múlva a mai hozamnak csak a felét nyújtják. Ez a legtöbb oka annak, hogy az arany értékében alig történik változás.

akik Magyarországgal barátságos viszonyt tartunk fenn, szívesen látnók, ha történnek valami eme szomszédos nép helyzetének megjavítása érdekében ilyen kérdéseket a Népszövetségnek kellene kezébe vennie s

egyszer már komolyan kellene megkísérelni a megoldást. Tudom, hogy ezeknek a kérdéseknek egyiket sem könnyű megoldani, de semmi sem lehetetlen, amíg az ember meg nem próbált megoldást találni.

Odahaza is berzenkednek az „ördögüzök"

A magyar hatóságok már néhány hónappal ezelőtt elrendelték a Kispeszt, Pesterzsébeten és néhány tisztántul faluban alakult ördögüző-szekták feloszlását. Az új tévhit legfőbb apostolát, egy Rároha nevű, Amerikát járt felvidéki embert, ki is utasították az ország területéről. Ennek a szektának egyik gyülekezési helye a lágymányosi Dunaparton elhúzódó nyomortelepen volt. A személtára kodóhely mellett a hulladékokból épült viskó lakói között ugyanis nagyon sok hive van az ördögüzőknek.

A hatóságok a személtára mellett lévő imatermet lepecsélték, erre azután Rároha egyik utódja, Czobor János "proféta", aki polgári foglalkozására nézve villanyyszerelő, a Sós-fürdő mögött elterülő kislakos telep, amit a környéken Bibitelep néven ismernek, új gyülekezési helyet bérelt és most ott tartják a környék lakosságának felháborodására vad énekéből, vitustáncszerű hadonászásból, tapsolásból álló "istenítés-teletüket."

A budapesti "Magyarság" munkatársa kíváncsiságából résztvevett egy ilyen ördögüzésen melyről többek között a következőket írja:

A fehérre meszelt falú bolt-helyiségben két petróleumlámpa világít. Néhány lócán fekvő asszonyok ülnek, legfőképpen a fal mellett, pedig jobban öltözött három kalapos nő. Szemben az ajtóval néhány fiatal lány és három öregember ül. Egy fehér terítővel letakart szőcsék és a falon néhány bibliai idézet egészíti ki a helyiség berendezését. A gyülekezetre érkezők forró csókkal üdvözlik egymást. Nemcsak a nők csokolódznak össze, hanem a férfiak is, átölelik és megcsókolják egymást.

Pontban hét órakor a hívők nagy része térdreomlik. Ökölboszoritott kezükkel a magasba emelik, mások felháborítással, sokan pedig leborulnak a földre. Egy fehérruhás leány, arccal a fal felé fordulva, hangos

Imádságba kezd, hadarva beszél; nehezen érteni a szavait. Az ördögüzl, az ördög kiűzéséről és arról beszél, hogy minden embernek sajátmagából kell kiűznie önsanyargatással az ördögöt.

Ezután a proféta szónokol. Elmondja, hogy minél jobban ördög valaki, annál közelebb áll az Istenhez. A beszéd után vidámdallamu szolozsmát énekelnek, majd kezdetét veszi az a vad jelenet, amelyről írtózza beszélnék az egész környéken. A gyülekezet álva, térdepelve, földreborulva énekel, átkot szór a saját fejére és a hiteltelenségre. Reszketve ugrálnak, ráng az egész testük, két karjukat a magasba emelik, a szemüket állapottba törnek ki valamenynyien. Az üvöltés egyre hangosabb lesz. Most már nem-

Egy jó tanács!

HA AZT AKARJA, HOGY
PÉNZE
GYORSAN ÉS BIZTOSAN
ÉRJEN AZ ÓHAZÁBA:
KÖLDJE AZT A

"PANNONIA"

621 Main Street, Winnipeg, Man
UTJÁN

TÁVIRATIDÚJ csak 75 cent
KÉRJEN PENZKÖLDÖVET

A COLUMBIA
MAGYAR GRAMOPHON
LEMEZEK
képviselője és főterakatai

Az áruosztálynál

kapható:
Eredeti DIANA nőborsos
Úrvege 45 cent és \$1.00.
Óhazai kaszkó darabja \$1.75
Platinik járókártya, 65 cent.
Selmecl pipák szárral \$1.25.
MODIANO cigaretták papír
csatlója 30 cent.
MODIANO cigaretták hüvely
10 doboz \$1.25
Importált édes-nemes PAPIKA
eredeti féllitros zsák 75 cent.
Eredő RÓZSA Paprika fontja 45c

M. K. DOHÁNYJÖVEDEK

CIGARETTA és PIPA-
DOHÁNYAI eredeti csomagolás-
ban: 13, 15, 20, 30, 40, 50 és 95
cent csomagokként

VIDÉKRE A SZÁLLÍTÁS KÖLÖN MEGFIZETENDŐ!

Kérjen részletes árjegyzéket!
!! Ügyeljen a Címre !!

csak a saját testüket csapkodják a kezükkel, hanem szomszédjaikat is ütélgelik. Hangosan rikoltoznak:

— Távozok tőlem, sátn!

Hangos zuhanással levetik magukat a földre és a fejüket verdesik a padlóhoz. A néző borzadva látja, hogy az ördög felöltöttek a gyermekek, még az egy-kettesztendős apróságok is utánozzák. Egy jó félórát tart ez az ördögűzés, aztán ismét a "proféta" szónokol és ezzel véget ér a gyülekezet.

JÓ PÉLDAVAL JÁRT ELŐL V. GYÖRGY

Az angol király ismét jó példával járt elől, amikor a nehéz gazdasági helyzetet való tekintettel fizetésének egy nyolcad-részeről lemondott s ugyancsak a walesi herceg, az angol trónörökös évente ötvenezer dollárt ajánlott fel az inségeseknek gyűjtendő alapra.

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leghosszabb pénzküldési útdar.

Pénzküldésekért teljes felelősséget vállalok.

HAZAK, FARMOK STB. ADAS-VÉTELÉT INTÉZÉSESE VELEM

Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:

LOUIS SZABO
BOX 244 14 Crowland Str. Welland, Ont.
A "CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS" magyar megbízottja.

P É N Z

KÜLDÉS A VILÁG BARMELY RÉSZÉRE POSTÁN VAGY BORGONYILEG — HAJÓJEGYEK ELADÁSA AZ ÖSSZE VONALAKRA EREDETI ÁRAKON

4% KAMATOT FIZETUNK BÉTEKRE NEGYEDEVI EL SZÁMOLÁSSAL

THE HARBOR STATE BANK
Alapította: **EMIL KISS,**
4th Ave. 9th St., **NEWYORK**